

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia społeczna 21/22	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok 2, semestr IV
Liczba przypisanych punktów ECTS	2 ECTS
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Wykłady 10 Seminaria 10 ćwiczenia 10
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: <ul style="list-style-type: none"> ☒ opisowe ☒ testowe ☐ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: <ul style="list-style-type: none"> ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Dr hab. n.med. Tomasz Olszowski
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n.med. Marta Milona marta.milona@pum.edu.pl tel. 91 466 1608
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Higieny i Epidemiologii PUM Ul Powstańców Wlkp 72 budynek MCD1 Szczecin Tel. 914661638
Strona internetowa jednostki	http://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-lekarski/zakład higieny i epidemiologii
Język prowadzenia zajęć	polski/

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Student zna podstawowe rodzaje badań epidemiologicznych i wskaźników wykorzystywanych do określenia sytuacji zdrowotnej populacji w tym zdrowia jamy ustnej, zna kulturowe, społeczne i środowiskowe zagrożenia zdrowia z uwzględnieniem zdrowia jamy ustnej, posiada wiedzę na temat zasad funkcjonowania i zarządzania zakładów opieki zdrowotnej w tym stomatologicznej
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	zna podstawy funkcjonowania organizmu ludzkiego, zna rodzaje drobnoustrojów
	Umiejętności	Posiada umiejętność pozyskiwania i wykorzystywania informacji, identyfikuje drobnoustroje chorobotwórcze,
	Kompetencji społecznych	Pracuje w zespole, przekazuje nabytą wiedzę, posiada uniwersalne umiejętności komunikacji społecznej

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna i rozumie aktualne poglądy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	D.W1.	K, O
W02	zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	D.W3.	K,O
W03	zna i rozumie podstawowe pojęcia związane ze zdrowiem, stylem życia i stanem zdrowia populacji	G.W4.	K, O
W04	zna i rozumie metody określania potrzeb zdrowotnych społeczeństwa	G.W5.	K,O
W05	zna i rozumie wskaźniki stanu zdrowia ludności i zasady ich oceny	G.W14.	K,W
W06	zna i rozumie zasady zapobiegania chorobom i poprawy stanu zdrowia	G.W15.	K,W
W07	zna i rozumie zasady epidemiologicznego opracowania ogniska choroby zakaźnej	G.W16.	K,W
W08	zna i rozumie zasady planowania i ewaluacji działań profilaktycznych	G.W17.	PS
W09	zna i rozumie zasady postępowania w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego	G.W20.	K,W
U01	potrafi planować pracę zespołu stomatologicznego oraz wyposażenie gabinetu stomatologicznego zgodnie z zasadami ergonomii i bezpieczeństwa pracy	D.U14.	K,W

U02	potrafi planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi	E.U6.	K,W
U03	potrafi rozpoznawać choroby związane z nałogiem palenia tytoniu, alkoholizmem i innymi uzależnieniami	E.U17.	K,W
U04	potrafi analizować dane o stanie zdrowia populacji, dane epidemiologiczne i określać na ich podstawie stan zdrowia populacji	G.U1.	K,W
U05	potrafi opisywać wybrane zjawiska zdrowotne w skali populacyjnej oraz prognozować ich wpływ na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia	G.U2.	K,W
U06	potrafi oceniać skalę problemów zdrowotnych oraz wskazywać priorytety zdrowotne i określać ich znaczenie w polityce zdrowotnej	G.U3.	K,W
U07	potrafi analizować uwarunkowania sytuacji epidemiologicznej w aspekcie procesów społecznych i demograficznych	G.U4.	K,W
U08	potrafi tworzyć proste programy badawcze z zakresu profilaktyki i leczenia	G.U5.	K,W
U09	potrafi identyfikować czynniki wpływające na politykę zdrowotną państwa	G.U6.	K,W
U10	potrafi planować działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia oraz wdrażać działania promocyjne dotyczące zdrowia populacji	G.U7.	K,W
U11	potrafi rozpoznawać czynniki szkodliwe i uciążliwe w miejscu pracy, zamieszkania lub nauki	G.U12.	K,W
U12	potrafi oceniać poziom zagrożeń dla zdrowia wynikających ze stanu powietrza, wody, gleby i jakości żywności	G.U13.	K,W
U13	potrafi potwierdzać lub wykluczać związek czynników środowiskowych z etiologią choroby, w tym choroby zawodowej	G.U14.	K,W
U14	potrafi przekazywać pacjentowi informacje na temat czynników ryzyka i sposobów zapobiegania najczęstszym chorobom społecznym w Rzeczypospolitej Polskiej	G.U16.	K,W
U15	potrafi interpretować podstawowe wskaźniki epidemiologiczne, definiować i oceniać rzetelność i trafność testów stosowanych w badaniach przesiewowych	G.U17.	K,W
U16	potrafi projektować badania epidemiologiczne	G.U18.	K
U17	potrafi przeprowadzać dochodzenie epidemiologiczne	G.U19.	K
U18	potrafi stosować przepisy sanitarno-epidemiologiczne oraz dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy	G.U21.	K

K01	jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.1.	O
K02	jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K.2.	O
K03	jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.3.	O
K04	jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby	K.4.	O
K05	jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5.	O
K06	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K.6.	O
K07	jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji	K.7.	O
K08	jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji	K.8.	O

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć								
Ip. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	D.W1.	x						
W02	D.W3.	x						
W03	G.W4.	x	x					
W04	G.W5.	x						
W05	G.W14.		x					
W06	G.W15.	x						
W07	G.W16.	x					x	
W08	G.W17.	x	x					
W09	G.W20.	x					x	
U01	D.U14.	x					x	
U02	E.U6.	x						
U03	E.U17.	x					x	
U04	G.U1.		x					
U05	G.U2.	x	x	x				
U06	G.U3.		x	x				
U07	G.U4.		x	x				
U08	G.U5.		x	x				
U09	G.U6.	x	x					
U10	G.U7.	x		x				

U11	G.U12.	X						
U12	G.U13.	x						
U13	G.U14.	x	x	x				
U14	G.U16.		x	x				
U15	G.U17.		x	x				
U16	G.U18.		x	x				
U17	G.U19.	x						
U18	G.U21.	x						
K01	K.1.	x	x	x				
K02	K.2.	x	x	x				
K03	K.3.	x	x	x				
K04	K.4.	x	x	x				
K05	K.5.	x	x	x				
K06	K.6.	x	x	x				
K07	K.7.	x	x	x				
K08	K.8.	x	x	x				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
Ip. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr letni			
Wykłady			
TK01	Wprowadzenie do stomatologii społecznej: zdrowie publiczne w dentystyce, zdrowie jamy ustnej, profilaktyka a promocja zdrowia, profilaktyka profesjonalna i domowa zdrowia jamy ustnej. Programy profilaktyczne w stomatologii.	2	D.W1; D.W3; G.W4., G.W15, G.W17; G.U7; G.U6
TK02	Zagrożenia środowiskowe zdrowia: gleba, woda, promieniowanie UV, zanieczyszczenia żywności, żywność genetycznie modyfikowana	2	G.W5; G.W15; G.U12;G.U13;G.U14;
TK03	Toksykologia środowiskowa: wybrane zagadnienia z toksykologii środowiskowej: skutki zdrowotne ekspozycji na metale ciężkie i fluor, dym papierosowy i alkohol.	2	E.U17; G.U6;GU12; G.U13;GU14
TK04	Nadzór zapobiegawczy nad chorobami zakaźnymi, strategii prewencji. Proces epidemiczny - podstawowe pojęcia . Rola i zadania organów nadzoru sanitarno-epidemiologicznego.	2	G.W16; G.W20, G.U2; G.U6; G.U19; G.U21
TK05	Gabinet stomatologiczny jako potencjalne ogniwo łańcucha epidemicznego. Zapobieganie zakażeniom w pracy lekarza dentysty - zasady dekontaminacji skóry, błon śluzowych, narzędzi, środowiska. Postępowanie poekspozycyjne	2	G.W16; G.W 17; G.W20;D.U14; E.U6; G.U4; GU21,
Seminaria			
TK01	Pomiar cech zdrowia i choroby. Źródła informacji o stanie zdrowia populacji. Rodzaje struktur wiekowych populacji – transformacja demograficzna i epidemiologiczna. Mierniki pozytywne i negatywne: QALY, HDI, LE, HLY, współczynnik płodności, przyrost naturalny, zapadalność (na przykładzie chorób zakaźnych), chorobowość, umieralność (ogólna, proporcjonalna, szczegółowa) na przykładzie CHUK, umieralność niemowląt ogólna, wczesna i późna (def i	2	G.W4; G.W5; G.W14, G.U1, G.U2., G.U4, G.U6; G.U16

	przyczyny) , śmiertelność, DALY, YPLL (utracone lata życia) , YLD (lata przeżyte w niepełnosprawności)		
TK02	Wskaźniki epidemiologiczne stosowane w ocenie zdrowia jamy ustnej populacji. Elementy opisu sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób jamy ustnej w różnych populacjach wiekowych. Rodzaje badań epidemiologicznych. Badania obserwacyjne: opisowe i analityczne zastosowanie, zalety i wady. Miary ryzyka w badaniach analitycznych (OR i RR) i ich interpretacja.	2	G.W14, G.U1; G.U2;G.U3; G.U4;G.U18
TK03	Badania eksperymentalne – typy randomizacji, efekt placebo, zaślepienie próby. Rodzaje błędów w epidemiologii. Analiza wyników w grupach wyodrębnionych zgodnie z zaplanowanym leczeniem (ITT). Badania eksperymentalne – miary efektu: ryzyko, ryzyko względne, różnica ryzyka, bezwzględne zmniejszenie ryzyka, hazard względny (RR, ARR, NNT, RRR, HR, OR).	2	G.U5; G.U14; G.U17; G.U18;
TK04	Ocena informacji o metodzie diagnostycznej. Parametry określające trafność testu diagnostycznego: czułość i swoistość, wartości predykcyjne. Wiarygodność testu. Przyczynowość w epidemiologii. Kryteria związku przyczynowo skutkowego wg Hilla i Kryteria Kocha.	2	G.U5; G.U14; G.U18
TK05	Higiena jamy ustnej a choroba próchnicowa zębów. Zastosowanie wskaźników higieny jamy ustnej w ocenie ryzyka próchnicy zębów. Choroby przyzębia i wskaźniki epidemiologiczne ich oceny	2	G.U1;G.U2;G.U3; G.U17
Ćwiczenia:			
TK01	Mierniki zdrowia. Obliczanie wskaźników..	2	G.U2; G.U16
TK02	Obliczanie i interpretacja miar ryzyka w badaniach analitycznych	2	G.U2; GU4; G.U5; G.U18;
TK03	Obliczanie i interpretacja miar efektu w badaniach eksperymentalnych: ryzyko, ryzyko względne, różnica ryzyka, bezwzględne zmniejszenie ryzyka, hazard względny (RR, ARR, NNT, RRR, HR, OR).	2	G.U2;G.U4; G.U18
TK04	Wyznaczanie i interpretacja parametrów trafności testu przesiewowego	2	G.U14; G.U17; G.U18
TK05	Tworzenie planów profilaktycznych dla pacjenta z wykorzystaniem działań z zakresu profilaktyki profesjonalnej i domowej chorób jamy ustnej.	2	G.W17; G.U7; G.U16

Zalecana literatura:
Literatura podstawowa
1.K. Pawlas, T. Konopka. Stomatologia społeczna. PZWL W-wa 2020, wyd.1
2.R.Beaglehole, R. Bonita, T.Kjellstrom. Podstawy epidemiologii. Instytut Medycyny Pracy im prof. J.Nofera. Łódź 2002
Literatura uzupełniająca
1.P.Webb, C. Bain, A. Page. Epidemiologia. Wyd. Naukowe Scholar. Warszawa 2021

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	30
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	5
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	10
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	85
Punkty ECTS	2
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne